

LV.

L. 20.680/8.

DE RAAD VAN STATE ADVIES - WETGEVING L
15-04-1991 <i>Vandemeulebroeck</i> Transmis à M. Overgemaakt aan de H.

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 25 maart 1991 door de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het Fonds voor de ontginning van de natuurlijke rijkdommen en tot regeling van de grindwinning", heeft op 28 maart 1991 het volgend advies gegeven :

Gelet op de zeer korte termijn waarin om het advies is gevraagd, beperkt de Raad van State zich tot de opmerkingen die hierna volgen.

Aanhef.

Het is niet gebruikelijk in de aanhef van het indieningsbesluit van een ontwerp van decreet te verwijzen naar het advies van de Raad van State, naar andere adviezen, of naar de dringende noodzakelijkheid.

De aanhefverwijzingen moeten dan ook weggelaten worden.

Algemene opmerking aangaande het bepalend gedeelte.

Een indeling in een groter aantal - kortere - artikelen zou het ontwerp overzichtelijker maken en het risico van verkeerde of onvolledige verwijzingen en aanhalingen verminderen.

Hoofdstuk I.

Door de zinsnede "en/of als zodanig wordt aanmerkt door de Vlaamse Executieve" in fine van artikel 2, 5°, wordt een blancovolmacht verleend aan de Executieve.

Op zijn minst moet het decreet zelf de algemene voorwaarden vaststellen waaronder de Vlaamse Executieve een gemeente als "grindgemeente" kan aanmerken.

Hoofdstuk II.

1. Luidens artikel 19, § 1, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gewijzigd bij de wet van 28 juni 1989, kan, met ingang van het begrotingsjaar 1991, slechts worden afgeweken van het in artikel 3 van de wet gevestigde beginsel van de niet-affectatie van ontvangsten door in een "organieke" wet een begrotingsfonds op te richten en in die wet sommige op de rijksmiddelenbegroting aangerekende ontvangsten te bestemmen voor uitgaven waarvan zij het voorwerp vaststelt.

Het aangehaalde voorschrift van de wet van 28 juni 1963 is, luidens artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, "van overeenkomstige toepassing op de Gemeenschappen en de Gewesten".

De ontworpen regeling heeft - zoals overigens terecht in artikel 1 van het ontwerp wordt gesteld - betrekking op een gewestelijke aangelegenheid als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet (zie inzonderheid artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

Daaruit volgt dat het fonds moet worden ingeschreven, niet op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap maar op de begroting van het Vlaamse Gewest.

Zoals de Raad van State heeft doen opmerken in zijn advies van 20 maart 1990 over een voorontwerp van decreet "tot instelling van een Gemeentefonds" (advies L. 19.738/8), kan de omstandigheid dat de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve niet alleen voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet maar ook voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet bevoegd zijn (artikel 1, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen), immers niet wegnemen dat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest twee onderscheiden rechtspersonen zijn (artikel 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), die elk een eigen begroting (moeten) hebben (zie de artikelen 1, §§ 1 en 2, en 50 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten).

In het ontwerp dient dan ook een bepaling te worden opgenomen waarbij het bedoelde begrotingsfonds wordt ingeschreven in de begroting van het Vlaamse Gewest.

2. Luidens artikel 19, § 1, van de wet van 28 juni 1963, kunnen als inkomsten van een begrotingsfonds alleen worden aangewezen "sommige op de (rijks)middelenbegroting aangerekende ontvangsten". Paragraaf 2 van datzelfde artikel 19 bepaalt dat, in de algemene uitgavenbegroting, de kredieten van de begrotingsfondsen veranderen "in functie

van de overeenkomstige posten van de (op de) (1) (rijks-) middelenbegroting aangerekende ontvangsten".

Uit de aangehaalde bepalingen van de wet van 28 juni 1963 en uit de ratio legis ervan blijkt te moeten worden afgeleid, niet alleen dat de aan een begrotingsfonds toegewezen ontvangsten - omdat ze onder een uitzonderingsregeling vallen - nauwkeurig en in strikte bewoordingen moeten worden omschreven, maar bovendien dat de aanwijzing van die ontvangsten moet gebeuren, zo al niet met vermelding van de overeenstemmende posten van de middelenbegroting, dan toch derwijze dat duidelijk kan worden uitgemaakt welke de met die ontvangsten overeenstemmende posten van de middelenbegroting zijn.

De in artikel 4 van het ontwerp opgenomen omschrijving van de diverse ontvangsten van het fonds kan bezwaarlijk worden geacht te voldoen aan dat vereiste van nauwkeurigheid.

De uitermate ruime en algemene omschrijving van de uitgaven in artikel 3, § 2, roept hetzelfde voorbehoud op.

3. Met de voorschriften van artikel 19 van de wet van 28 juni 1963 zijn evenmin verenigbaar, de bepalingen van artikel 4, 2° en 3°, in zoverre daarin wordt gesteld dat bij

(1) Vergelijk met de Franse tekst van paragraaf 2 : "les crédits afférents aux fonds budgétaires varient en fonction des recettes imputées aux postes correspondants du budget des Voies et Moyens".

decreet ontvangsten aan het fonds kunnen of zullen worden toegewezen : overeenkomstig artikel 19 moeten die ontvangsten immers worden aangewezen in het organiek decreet zelf waarbij het fonds wordt opgericht.

Wanneer de decreetgever in de toekomst bepaalde (nieuwe) ontvangsten wil toewijzen aan het fonds, dan zal dat met andere woorden slechts kunnen via een wijziging van het organiek decreet.

In dat organiek decreet bij voorbaat bepalen dat nog nieuwe ontvangsten aan het fonds kunnen worden toegewezen (bij wijzigend decreet) heeft dan ook weinig zin.

De hiervoor gemaakte opmerking betreft eveneens artikel 5, § 1 : wanneer de decreetgever in de toekomst bepaalde sectoriële fondsen wil oprichten, dan zal dat slechts kunnen via een wijziging van het organiek decreet waarvan het ontwerp thans voorligt.

4. Het voornemen om voor de andere onderscheiden ontginningssectoren verschillende fondsen op te richten, beantwoordt aan het voorschrift opgenomen in artikel 19, § 1, van de wet van 28 juni 1963, namelijk dat voor specifieke uitgaven sommige ontvangsten kunnen worden bestemd. Dit onderstelt een rechtstreekse band tussen de betrokken ontvangsten en uitgaven. Deze band ontbreekt evenwel met

betrekking tot het overkoepelend Fonds voor de ontginning van de natuurlijke rijkdommen, waar de specialiteit van de ontvangsten niet staat tegenover de specialiteit van de uitgaven.

Met andere woorden wordt aan voornoemd voorschrift slechts voldaan op het niveau van de sectoriële fondsen. Niets belet de Vlaamse Raad evenwel om de sectoriële fondsen als afzonderlijke begrotingsfondsen op te richten en af te zien van de oprichting van een overkoepelend fonds.

Men vraagt zich trouwens af welke bedoeling voorligt bij het oprichten van dat overkoepelend fonds, daar de rest van het gehele ontwerp alleen handelt over aangelegenheden betreffende de grindwinning.

5. Paragraaf 2 van artikel 5 hoort thuis in hoofdstuk III van het ontwerp.

Hoofdstuk III.

1. De oprichting van een begrotingsfonds moet worden beschouwd als een loutere begrotingstechniek waarbij bepaalde ontvangsten ingeschreven in de middelenbegroting worden bestemd voor bepaalde uitgaven. In het voorliggend ontwerp wordt evenwel tegelijk met de oprichting een beslissings- en beheersstructuur ontworpen die het kader en het principe van een begrotingsfonds te buiten gaat en

eerder aanleunt bij de gebruikelijke regelingen voor openbare instellingen. Zo wordt aan de beheerscomités de quasi volledige beslissingsbevoegdheid toegekend inzake het te voeren beleid en inzake de bestemming van de middelen van de fondsen. Voorts wordt een toezichtsregeling in het leven geroepen en wordt een beroepsprocedure tegen de beslissingen van het Grindcomité en de subcomités georganiseerd.

Daarbij komt evenwel dat noch het fonds, noch de beheerscomités worden begiftigd met rechtspersoonlijkheid. Dit blijkt nochtans onontbeerlijk in het licht van zekere bepalingen van het ontwerp (zie bijvoorbeeld artikel 12, § 1, 6°, en artikel 16, § 2).

Uit een en ander kan worden afgeleid dat de techniek van de oprichting van een openbare instelling meer aangepast lijkt aan de beoogde regeling dan de oprichting van een begrotingsfonds.

2. In artikel 8, § 1, zijn de woorden "in het eerste lid bedoelde" overbodig en misleidend.

In paragraaf 3 van hetzelfde artikel schrijve men "van de ... af te wijken" in plaats van "te wijzigen".

Hoofdstuk IV.

1. Artikel 12, § 1, van het ontwerp geeft het Grindcomité de opdracht de inning van de grindheffing te organiseren en artikel 18, § 4, gelast de G.O.M.-Limburg met de inning en de invordering van de grindheffing. In artikel 18, § 9, en volgende van het ontwerp is daarentegen sprake van de met invordering belaste "ambtenaar".

Vooreerst kan worden opgemerkt dat luidens artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de Executieve de verordeningen maakt en besluiten neemt die voor de uitvoering van de decreten nodig zijn. Het komt bijgevolg dan ook aan de Vlaamse Executieve in plaats van aan het Grindcomité toe de inning van de grindheffing te "organiseren". Bovendien lijkt het eerder aangewezen de diensten van de Vlaamse Executieve of, op zijn minst, een openbare instelling die van die Executieve afhangt in plaats van de G.O.M. met de inning en de invordering van de grindheffing te belasten.

De G.O.M.'s, zoals georganiseerd door het decreet van 12 juli 1990, kunnen wegens de belangrijke rol die de privé-partners er in spelen, moeilijk als dergelijke openbare instellingen worden beschouwd.

2. Artikel 18 van het ontwerp voorziet in het invoeren van een grindheffing op de hoeveelheid grind, inclu-

sief breekzand, dat verkocht wordt in een periode van 6 maanden en dit ten laste van degene die grind wint (1).

Als belastbare materie, met andere woorden datgene dat de belasting doet ontstaan, wat aanleiding geeft tot een heffing, moet hier worden beschouwd : de verkoop van grind. De heffingsgrondslag van deze "heffing", dit is de basis waarop de belasting wordt berekend, is de hoeveelheid ton grind die werd verkocht.

Met betrekking tot het invoeren van een milieuheffing op de levering van spuitbussen, koelkasten en materialen die fluorkoolwaterstoffen bevatten en dit ten laste van de verdelers die de handelaars in het Vlaamse Gewest bevoorraden ter verkoop aan de consument en aan bedrijven, heeft de Raad van State, afdeling wetgeving in zijn advies van 8 en 12 november 1990 - L. 20.359/1/8 bij een voorontwerp van decreet "houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap" het volgende gesteld :

"Deze milieuheffing of produktheffing komt in sterke mate overeen met de overdrachttaks die bij de wet van 28 augustus 1921 werd ingevoerd. Deze taks - welke een omzetbelasting was - belastte elke overdracht onder levenden ten bezwarende titel, van lichamelijke roerende goederen waarvan de levering in België plaatsgreep (2). Bij het invoeren van de B.T.W. als gemeenschappelijke omzetbelasting in de Lid-Staten van de E.E.G. - in België op 1 januari 1971 - werd onder meer deze omzetbelasting uit het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen geschrapt (2).

(1) Artikel 18, § 3, tweede lid, bepaalt wel dat "het gedeelte van de hoeveelheid grind dat niet afkomstig is van eigen winning, maar aangekocht werd, wordt vrijgesteld van heffing".

(2) A. TIBERGHIE, "Inleiding tot het Belgisch fiscaal recht", Antwerpen, Kluwer 1986, pp. 219-220.

Artikel 11 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten bepaalt uitdrukkelijk dat, met uitzondering van de in die wet bepaalde gevallen, de Gemeenschappen en de Gewesten niet gemachtigd zijn belastingen te heffen op de materies die het voorwerp uitmaken van een in die wet bedoelde belasting, en evenmin op deze laatstbedoelde belastingen opcentiemen kunnen heffen of kortingen kunnen toestaan, tenzij op het registratierecht op overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen en op de personenbelasting. Hiermee wordt aan de Gemeenschappen en de Gewesten uitdrukkelijk verbod opgelegd een met de in de bijzondere financieringswet bedoelde belastingen (bijvoorbeeld de B.T.W.) samenlopend of parallel belastingstelsel op te bouwen.

Bij de bespreking in de Senaatscommissie werd erop gewezen dat het invoeren van een belasting op de omzet is uitgesloten, omdat het belastingen van het omzetcijfer neerkomt op het belastingen van de toegevoegde waarde, waarop reeds een nationale belasting wordt geheven en volgens een Europese richtlijn op de omzet geen andere belasting mag worden geheven dan de B.T.W. (Gedr. St., Senaat, 1988-1989, nr. 562-2, p. 137).

Het ontworpen artikel 47, § 7, dient derhalve uit het ontwerp te worden weggelaten".

Uit bovenstaande blijkt dat het invoeren van een grindheffing zoals geconcipieerd in het ontwerp zowel problemen kan doen rijzen met betrekking tot artikel 11 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 als met de B.T.W.-richtlijnen van de E.E.G. (1).

(1) Luidens artikel 1 van de Eerste Richtlijn van de Raad van de Europese Economische Gemeenschap van 11 april 1967 betreffende de harmonisatie van de wetgeving der Lid-Staten inzake omzetbelasting "vervangen de Lid-Staten hun huidige omzetbelastingstelsel door het in artikel 2 omschreven gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde" (zie Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen 1967, p. 1301/67).

Het berekenen van de grindheffing op de hoeveelheid grind die verkocht wordt, zou onder meer ook meebrengen dat wanneer de grindwinning en de grindverwerking binnen eenzelfde onderneming gebeurt er geen grindheffing verschuldigd is. Dergelijke regeling zou in strijd kunnen zijn met artikel 6 en artikel 112 van de Grondwet.

3. Artikel 18, § 6, van het ontwerp voorziet in de mogelijkheid om administratieve geldboeten op te leggen.

Met betrekking tot die regeling kan worden verwezen naar de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies L. 15.275/9 van 28 november 1983 betreffende een ontwerp van decreet van de Waalse Gewestexecutieve "sur la protection des eaux de surface contre la pollution" (1) heeft gemaakt, en die als volgt luiden :

"Article 63.

L'article prévoit une "amende administrative" qui est encourue "pour toute infraction à l'obligation d'acquitter les redevances visées par le présent décret".

Dans les observations qui précèdent, l'article 11 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles a déjà été rappelé à plusieurs reprises. Il a déjà été insisté sur le fait qu'il impose aux Conseils des Communautés et des Régions de prévoir un système de sanctions répressives des manquements aux dispositions de leurs décrets, qui soit conforme au livre Ier du Code pénal.

(1) Parl. St., Wl. Gewestraad, 1983-84, nr. 107/1, p. 148-149.

Or, le Code pénal ne connaît que les amendes pour crime, délit ou contravention, non les "amendes administratives". Celles-ci ne sont prévues que par certaines législations spéciales, comme la loi du 30 juin 1971, relatives aux amendes administratives applicables en cas d'infraction à certaines lois sociales ou certaines lois fiscales (Code des impôts sur les revenus, article 335, Code de la taxe sur la valeur ajoutée, articles 70 à 72, "amendes fiscales"). Pareil système de sanctions ne manque pas de soulever des questions nombreuses et délicates, du point de vue de sa conformité tant à la Constitution (articles 92 et 93 de la Constitution) qu'à la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme (article 6). En tout état de cause, il est étranger au système des sanctions du Code pénal qui seul peut être mis en oeuvre par les décrets des Régions et des Communautés en vertu de l'article 11 de la loi spéciale de réformes institutionnelles.

Si l'intention des auteurs du projet avait été d'instituer un système de sanctions qui pût être, en même temps l'origine de ressources supplémentaires permettant à la Région de remplir plus efficacement ses missions en matière de protection de l'environnement et d'épuration des eaux, l'article 63 ne leur aurait pas permis d'atteindre leur but. Le produit des amendes pénales revient bien entendu au Trésor de l'Etat, même lorsque l'infraction constitue un manquement à un décret. Les amendes administratives prévues par des lois fiscales (non par la législation sociale) ne sont perçues par l'administration fiscale concernée que parce que, dans ce cas, l'amende administrative apparaît comme un accessoire du droit éludé".

4. Artikel 18, § 8, verleent een veel te ruime en onbepaalde macht aan een lid van de Executieve of zijn gemachtigde. Bovendien komt het alleen aan de Vlaamse Executieve toe eventuele bevoegdheden aan een of meer van haar leden te delegeren, zodat de Vlaamse Raad er zich dient

toe te beperken de hier bedoelde bevoegdheid aan de Vlaamse Executieve in haar geheel op te dragen.

5. Artikel 18, §§ 10 en 11, voorziet in een afwijkende regeling met betrekking tot het "beslagrecht", zoals onder meer de mogelijkheid om "uitvoerend beslag onder derden te leggen" bij ter post aangetekende brief. Gezien het "beslagrecht" geregeld wordt in het Gerechtelijk Wetboek en het nauw verbonden is met de bevoegdheden van de rechtscolleges, betreft het een aangelegenheid die krachtens artikel 94 van de Grondwet tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort (1).

6. Artikel 18, § 12, van het ontwerp voorziet in een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de heffingsplichtige, met uitzondering van schepen en vaartuigen, en in een wettelijke hypotheek op al zijn goederen, met inbegrip van de in België teboekgestelde schepen. Met betrekking tot dergelijke bepalingen heeft de Raad van State, met verwijzing naar het arrest nr. 27 van 22 oktober 1986 van het Arbitragehof, erop gewezen dat het aan het Arbitragehof toekomt te oordelen of het invoeren door een Gewest van voorrechten en hypotheeken van dezelfde rang als die welke voor het Rijk gelden, bestaanbaar is met het beginsel van de

(1) Zie met betrekking tot artikel 94 van de Grondwet onder meer de arresten nrs. 46 van 11 februari 1988 en 66 van 30 juni 1988 van het Arbitragehof.

evenredigheid (1). Er kunnen ook problemen rijzen inzake de samenloop met andere voorrechten (zie bijvoorbeeld artikel 30, § 2, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen).

Het bepaalde in het tweede lid wordt herhaald in paragraaf 13 en dient derhalve in paragraaf 12 te worden weggelaten.

7. Artikel 18, § 16, voorziet in de mogelijkheid voor de "belastingplichtige om de tenuitvoerlegging van het dwangbevel te stuiten door een met reden omkleed verzet met dagvaarding dat bij exploit betekend moet worden aan het Vlaamse Gewest" alsook dat "de invordering (vordering ?) aanhangig wordt gemaakt bij de rechtbank (van eerste aanleg ?) van Hasselt".

Met betrekking tot die regeling kan worden verwezen naar het arrest nr. 66 van 30 juni 1988 van het Arbitragehof volgens hetwelk de regeling betreffende het aanhangig maken van zaken bij de rechtbanken tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort (2).

(1) Raad van State, afdeling wetgeving L. 19.371/8, in Parl. St., Vl. R., nr. 265/1, p. 29, punt 2.4.

(2) Zie ook advies afdeling wetgeving L. 19.371, loc. cit., p. 27-28, punt 2.2.

8. Artikel 18, § 17, stelt een voorwaarde in waaraan moet zijn voldaan alvorens men enig rechtsmiddel kan aanwenden tegen een rechterlijke beslissing die het verzet tegen een dwangbevel afwijst.

Dergelijke bepaling raakt aan de gerechtelijke procedure en regelt de bevoegdheid van de rechtbanken en hoven, welke aangelegenheid krachtens artikel 94 van de Grondwet tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort.

9. Artikel 19, § 1, machtigt de Vlaamse Executieve het totaal productiequotum voor grindwinning in de provincie Limburg te bepalen en dit jaarlijks te verdelen onder de houders van een vergunning naar rata van het gemiddeld productievolume tijdens de periode van vijftien jaar die voorafgaat aan het jaar waarop het productiequotum betrekking heeft.

Dergelijke regeling komt neer op een "feitelijke" uitsluiting van "nieuwe" grindwinningsbedrijven, omdat deze geen "productievolume tijdens een periode van vijftien jaar" zullen kunnen aantonen en zij bijgevolg ook over geen trekingsrecht (zie artikel 23 van het ontwerp) zullen kunnen beschikken, daar dat laatste in verhouding staat met het toegewezen productiequotum.

Dit schijnt op het eerste gezicht moeilijk te verzoenen met de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, alsook met het beginsel van de vrijheid van handel en nijverheid

(en mededinging) verwoord in het decreet van 2-17 maart 1791 (de z.g. wet d'Allarde) en in artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

10. Artikel 21, § 1, 3°, dat trouwens onduidelijk is geredigeerd, bepaalt dat de aanvrager van een vergunning voor de exploitatie van grind voor nieuwe grindwinningsgebieden, verplicht kan worden - door wie is niet bepaald - om zich aan te sluiten bij organismen die worden opgericht in het algemeen belang met het oog op de verdeling van de grinderijproducten en van de omschakeling van de betrokken regio's.

Ook deze bepaling lijkt moeilijk verenigbaar met het principe van de vrijheid van handel, nijverheid (en mededinging) zoals vervat in het voormelde decreet van 2-17 maart 1791 en in het eveneens voormelde artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Hoofdstuk V.

1. Artikel 27, § 2, van het ontwerp bepaalt dat de in paragraaf 1 van artikel 27 bedoelde straffen kunnen worden uitgesproken tegen vennootschappen en dat deze, ingeval van veroordeling, burgerlijk aansprakelijk zijn voor de betaling van de geldboeten en verbeurdverklaringen uitgesproken tegen hun organen of aangestelden.

In zijn advies L. 18.574/1 van 9 maart 1989 over een voorstel van wet "inzake collectieve bescherming van milieubelangen" (1) heeft de Raad van State erop gewezen dat een regeling die een strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen instelt (en in casu impliciet de strafvervolg-ing ervan regelt), niet past in de algemene principes die in Boek I van het Strafwetboek met betrekking tot de aanwij-zing van daders van een misdrijf zijn vastgesteld. Gezien luidens artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 het de decreetgever niet toekomt af te wijken van de bepa-lingen van Boek I van het Strafwetboek gaat dergelijke bepa-ling de bevoegdheid van het Gewest te buiten.

2. In de mate dat het ontwerp bepaalt dat vennoot-schappen "in geval van veroordeling burgerlijk aansprakelijk zijn voor de betaling van geldboeten en verbeurdverklaringen uitgesproken tegen hun organen of aangestelden", wijkt het ook af van de regelen vastgesteld in Boek I van het Straf-wetboek en schendt het zodoende nogmaals artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (2).

(1) Parl. St., Kamer, 1988-89, nr. 351/2, p. 30-31 en 37-39.

(2) Arbitragehof nr. 50, 17 maart 1988, B. 10; nr. 11/89, 11 mei 1989, B. 8 en nr. 18/89, 29 juni 1989, B. 13.

De kamer was samengesteld uit

de Heer : J. NIMMEGEERS, kamervoorzitter,

Mevrouw : S. VANDERHAEGEN, staatsraden,

De Heer : J. DE BRABANDERE,

Mevrouw : A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. W. VAN VAERENBERGH, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. NIMMEGEERS.